

Det internationale Verdenskort i Maalestokken 1:1000 000

Af Oberst M. I. Sand.

Ønsket om et ensartet Kort over hele Jorden er gammelt blandt Geograferne, der særlig har følt Ulemperne ved det meget uensartede Materiale, som de nu maa arbejde med.

Allerede paa Geograf-Kongressen i Bern 1891 var Sagen stærkt fremme, og det samme har været Tilfældet paa senere Kongresser og ved mange andre Leiligheder; men trods ihærdigt Arbejde — ganske særlig fra den tyske Professor Albrecht Penck's Side — viste det sig, at der var en lang Vej frem.

Først paa Geograf-Kongressen i Genf 1908 naaede man et betydningsfuldt Skridt videre, idet den schweiziske Regering paatog sig at anmode den engelske om at indbyde til en officiel Konference angaaende Verdenskortet. Da sidstnævnte Regering ogsaa imødekom dette Ønske, var altsaa Sagen fra Geografernes mere private Kres naaet frem til selve Staterne, der alene var i Stand til at realisere Tanken.

I Efteraaret 1909 samledes nu i London Delegerede fra forskellige Stater, og her vedtoges en Del Beslutninger angaaende det internationale Kort.

Maalestoksforholdet skulde være 1:1000 000; hvert enkelt Blad begrænses af Meridianer med 6° Længdeforskel (udgaaende fra Greenwich) og af Paralleler med 4° Breddeforskel (gaaende ud fra Ækvator). Bladene bliver saaledes af forskellig Form og Størrelse.

Kortprojektionens skulde være en modificeret polykonisk, hvor Meridianerne fremstilles som rette Linier og Parallelerne som Cirkelbuer, men ikke koncentriske. Ved denne Projektion opnaaede man vel ikke at vedligeholde hverken Arealer eller Vinkler, og 4 i et Hjørne sammenstødende Blade kunde ikke eksakt sammenføjes i en Plan, men Afvigelserne i disse Henseender er dog saa smaa, at de næppe har praktisk Betydning, og Konstruktionen af de geografiske Linier bliver simpel.

Højde- og Dybdeforholdene skulde angives ved Horisontalkurver, ordentligvis med 100 m Forskel, efter Omstændighederne ogsaa større eller mindre. Paa Landjorden kan yderligere Heldningen fremstilles ved Toning, og de forskellige Højdebælter skulde kendetegnes efter en bestemt Farveskala. Iøvrigt gaves en Mængde detaillerede Bestemmelser for Kortets Indhold og de anvendte Signaturer m. m.

Disse Beslutninger tilligemed udarbejdede Prøver tilstillede den engelske Regering officielt alle Stater med Anmodning om Tilslutning, og saa vidt vides sympatiserede man overalt med Hovedtanken, medens adskillige Enkeltheder kritiseredes.

England havde indskrænket sin Indbydelse til de Stater, der i London var repræsenterede ved »Ambassadører«, hvilket vil sige Stormagterne i og udenfor Evropa — og Spanien. Denne i nærværende Tilfælde lidt mærkelige Deling vandt selvfølgelig ikke udelt Bifald blandt de udelukkede Stater, hvis Medvirkning for de flestes Vedkommende absolut ikke kan undværes, hvilket man nu ogsaa har indset.

Da det internationale Kort skulde gøres til Genstand for Drøftelse paa den nylig afholdte Kongres i Rom, havde de fleste kortproducerende Lande, deriblandt ogsaa Danmark, hertil sendt specielt sagkyndige Delegerede. Fra Sverige, hvor Sagen i Tide havde været grundig behandlet i en særlig Kommission, fremkom en meget indgaaende Kritik, og dette i Forbindelse med et ihærdigt Underhaandsarbejde fra flere andre Sider har ført til, at Sagen nu kommer ind under bedre Former.

Efter Forslag og anbefaling af flere Stormagtsrepræsentanter vedtoges nemlig at søge sammenkaldt en ny officiel Kongres af Delegerede fra alle de Stater, hvis aktive Medvirkning ved Kortets Tilvejebringelse kunde forventes. Som Samlingssted foresloges Paris, og fra den franske Regering vil nu antagelig udgaa Indbydelse til Deltagelse i en saadan Kongres.

Paa denne skulde saa Londoner Beslutningerne revideres og en endelig Plan vedtages. Foruden Kortets Udseende vil da ogsaa det vigtige Spørgsmaal om Fordeling af Arbejdet og Omkostningerne, der hidtil har staaet aabent, rimeligvis finde sin Afgørelse.

Verdenskortet kan utvivlsomt nu betragtes som sikret; det maa da haabes, at det ogsaa bliver saa tilfredsstillende som overhovedet muligt, og at dets Fuldførelse ikke maa trække alt for længe ud. Arbejdet er stort og Vanskelighederne ikke mindre, men lykkes det paa en heldig Maade at forene alle Kræfter, vil Hindringerne kunne overvindes.